

Charakteristické znaky skrytých a obtížně kontaktovatelných skupin

Vzhledem k tomu, že se skryté skupiny mohou u nás a v zahraničí lišit, a také proto, že skupina skrytá v určitém kontextu nemusí být skrytá v jiném, je vhodnější nezaměřovat se na přesný výčet skupin, ale na obecnější charakteristiky a důvody, proč je skupina považována za skrytou, a tyto charakteristiky propojit s možnými způsoby, jak tyto skupiny kontaktovat a jakým způsobem s ní pracovat.

Dle Dohertyho, Hall a Kindera (2003) lze skryté skupiny rozdělit dle obecnějších charakteristik na tři typy:

Typ A: kdy se jedná o skupiny tradičně nedostatečně zastoupené v sociálních a zdravotnických službách, marginalizované skupiny, ekonomicky znevýhodněné nebo sociálně vyloučené.

• Typ B: kdy skryté skupiny vnímáme jako takové, které v současném systému proklouzávají záchytnou sítí, jsou přehlíženy, jsou „neviditelné“, nebo nedokáží vyjádřit své potřeby.

• Type C: které můžeme definovat jako rezistentní vůči službám, tedy skupiny, které nechtějí kontaktovat službu, jsou vůči službám podezřívavé, nebo jsou kontaktovány příliš často a nesprávně.

Pro shrnutí těchto charakteristik v oblasti adiktologie využijeme nástroj pro identifikaci hlavních znaků obtížně kontaktovatelných skupin adaptovaný dle Bracketz (2007):

Příčiny skrytosti skupiny	Vlastnosti a znaky skupiny	Příklady	Otázky
Demografické příčiny: Počet členů skupiny a jejich typické charakteristiky	<ul style="list-style-type: none">• Velké množství členů• Rozptýlené populace• Určité místo bydliště• Typ zaměstnání• Věk• Gender• Dosažené vzdělání• Příjem	<ul style="list-style-type: none">• Nezaměstnaní• Senioři• Mládež• Ženy• Imigranti• Lidé s nízkou gramotností	Kde se tyto lidé často vyskytují a kde se scházejí? • Kolik má skupina příslušníků? • Co mají členové skupiny společného? • Jaké jiné služby jsou s nimi v kontaktu a jakým způsobem?
Kulturní příčiny: Způsob, jakým skupina žije	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatek informací• Neschopnost kontaktovat	<ul style="list-style-type: none">• Etnické minority• Jazykové a kulturní menšiny• LGBT	S jakými organizacemi můžeme spolupracovat?

	<ul style="list-style-type: none"> • službu • Odlišný jazyk 		<ul style="list-style-type: none"> • Je možné se ke skupině dostat skrze některého z jejich příslušníků? • Jaké alternativní způsoby komunikace a kontaktní místa je možné využít?
<p>Příčiny způsobené chováním a postoji skupiny: Způsob jakým se skupina chová a funguje. Co si skupina myslí o drogových službách.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nedůvěra v instituce a služby • Naléhavější problémy než užívání drog • Nízká hodnota zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Ilegální přistěhovalci • Lidé v konfliktu se zákonem • Lidé živící se prostitucí • Lidé bez domova 	<p>Komu tito lidé důvěřují?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jakým způsobem je možné je informovat o závažnosti problematiky drog? <p>Jaké metody kontaktu a navazování vztahů je možné využít?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co nebo kdo je schopen skupinu ovlivnit? • V jakém čase je vhodné skupinu kontaktovat?
<p>Strukturální a administrativní příčiny: Způsob jakým služba funguje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost služby • Postoje a kompetence zaměstnanců • Dostupnost informací o službě • Práh přístupu do služby 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměstnanci drogových služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • Jakým způsobem můžeme změnit poskytování služeb, aby je skupina mohla lépe využívat? • Jak můžeme zlepšit informovanost o službě? • Jak to dělají jiné organizace?
	•	•	•

Úkol:

Popište příčiny „skrytosti“ jedinců se zdravotním postižením pro služby protidrogové prevence a intervence.